

Nr 62

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om vissa anslag för budgetåret 1956/57 under sjunde huvudtiteln jämte i ämnet väckta motioner.

(5:e avd.)

1:o) **Finansdepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 under sjunde huvudtiteln (punkt 1, s. 1—4 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1956) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att företaga av departementschefen förordade ändringar i den för finansdepartementet gällande personalförteckningen, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för finansdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57, *dels ock* till Finansdepartementet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 967 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1 553 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom vissa automatiska kostnadsförändringar,

att en budgetsekreterartjänst i Cr 8 nyinrättas;

att en kansliskrivartjänst i Ce 15 nyinrättas, med placering å departementets statssekreteraravdelning;

att under anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal ett belopp av 25 000 beräknas i och för tillfällig personalförstärkning å statssekreteraravdelningen;

att i stället för en inom kansliet för nationalbudgetarbetet befintlig amanuens tjänst med arvode inom departementet inrättas en amanuens tjänst i reglerad befordringsgång, varvid förutsättes att anslaget till vissa kostnader för nationalbudgetarbetet m. m. nedräknas med ett mot avlöningskostnaderna för sistnämnda tjänst svarande belopp;

att för avlöning av en kansliskrivare i Ca 15, som under tjänstgöring i finansdepartementet är tjänstledig från innehavd befattning i socialdepartementet, anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal uppräknas med 9 900 kronor;

att i anslutning till under andra huvudtiteln gjord hemställan om medel till avlönande av ytterligare tre regeringsråd medel avses för inrättande av dels sex tjänster som regeringsrättssekreterare i 33 lönegraden, dels tre amanuens tjänster i reglerad befordringsgång, dels fem biträdestjänster och dels ytterligare en expeditionsvaktjänst i Ce 10;

att av de föreslagna nya biträdestjänsterna en placeras i Ce 13, en i Ce 11 och återstående tre i Cf 4—Ce 8;

att för bestridande av kostnaderna för här angiven förstärkning av regeringsrättsbyråns personal under förslagsvis tio månader av nästkommande budgetår avses ett belopp av 209 000 kronor, därav 166 800 kronor under icke-ordinarieposten och 42 200 kronor under anslagsposten till rörligt tillägg;

samt att enligt grunderna för den reglerade befordringsgången för biträdespersonalen en kontorsbiträdestjänst i Ca 8 uppföres på personalförteckningen.

Anslaget beräknas sålunda:

avlöning till departementschefen oförändrat 37 700 kronor;
 avlöningar till ordinarie tjänstemän 625 500 (+ 21 700) kronor;
 avlöningar till icke-ordinarie personal 912 100 (+ 227 300) kronor;
 rörligt tillägg 392 200 (+ 165 500) kronor;

Anslaget föreslås alltså uppfört med 1 967 500 (+ 414 500) kronor.

Utskottet. Med erinran dels att riksdagen, med bifall till första lagutskottets utlåtande nr 13, numera bifallit Kungl. Maj:ts proposition nr 52 om tillfällig ökning av regeringsrådets antal, dels ock att utskottet i sitt utlåtande nr 56 tillstyrkt Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framställda förslag i fråga om regeringsrättens avlöningsanslag får utskottet, som inte funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag, hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i den för finansdepartementet gällande personalförteckningen ytterligare uppföra en tjänst som budgetsekreterare i Cr 8, en tjänst som kontorsbiträde i Ca 8 samt fyra tjänster som regeringsrättssekreterare i Ce 33;

b) godkänna följande avlöningsstat för finansdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen	37 700
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	625 500
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	912 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	392 200

Summa kronor 1 967 500

c) till *Finansdepartementet*: Avlöningar för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 1 967 500 kronor.

2:o) **Finansdepartementet: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 4) föreslagit riksdagen att till *Finansdepartementet*: Omkostnader för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 715 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 641 000 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär,

att med hänsyn till belastningen under föregående budgetår delposten till bränsle, lyse och vatten för annat än eget behov sänkes med 5 000 kronor till 50 000 kronor;

att med anledning av dels att nationalbudgetkansliets utgifter till expenser ansetts böra från och med nästa budgetår belasta förevarande anslag, dels att departementets regeringsrättsbyrå föreslås utvidgad, dels ock inträffade prisstegringar delposten till övriga expenser för eget behov uppräknas med sammanlagt 25 000 kronor;

att under sistnämnda delpost beräknas ett engångsbelopp av 29 000 kronor för inventarieanskaffning i anledning av under departementets avlöningsanslag förordade nya tjänster;

att, sedan numera viss erfarenhet vunnits angående kostnaderna för statsrådets tjänstebilar, delposten till kostnader för tjänstebilar höjes med 5 000 kronor till 40 000 kronor;

att delposten till övriga expenser för annat än eget behov uppräknas med 30 000 kronor i anledning av genom nya kollektivavtal höjda städnings- och nattbevakningskostnader, varemot ett för innevarande budgetår anvisat engångsbelopp av 15 000 kronor bortfaller, vadan nettoökningen under delposten stannar vid 15 000 kronor;

samt att anslagsposten till publikationstryck i anslutning till belastningen höjes med 5 000 kronor till 40 000 kronor.

Omkostnadsanslaget föreslås sålunda för nästa budgetår skola uppföras med 715 000 (+ 74 000) kronor.

Utskottet, som inte funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Finansdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 715 000 kronor.

3:o) **Vissa kostnader för nationalbudgetarbetet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 5) — vilket innebär att från ifrågavarande anslag skulle under budgetåret 1956/57 bestridas dels kostnaderna för avlöning till den personal inom nationalbudgetkansliet, som icke upptagits å finansdepartementets stat, dels kostnaderna för de experter och sakkunniga, som erfordras i anslutning till nationalbudgetkansliets fortlöpande arbete, samt att i följd härav medelsbehovet, under beaktande av inträffade lönekostnadsstegringar, skulle minskas från 100 000 kronor till 80 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för nationalbudgetarbetet m. m.* för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 80 000 kronor.

4:o) **Statens organisationsnämnd: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 31, s. 50—53) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens organisationsnämnd, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1956/57, *dels ock* till Statens organisationsnämnd: Avlöningar för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 1 291 800 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1 183 400 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en av automatiska förändringar betingad uppräknig av anslaget med 108 400 kronor, varav 10 000 kronor avses för löneklass- och arvodesuppflyttningar, 55 100 kronor för generella arvodesomräkningar och 43 300 kronor för höjning av det rörliga tillägget i anslutning till 1955 års allmänna lönereglering.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Aastrup m. fl.* (I: 207) och den andra inom andra kammaren av herr *Kollberg m. fl.* (II: 374), i vilka motioner hemställts, att riksdagen vid behandlingen av förevarande punkt i sjunde huvudtiteln beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att den av chefen för finansdepartementet avsedda, under punkten 78 omnämnda utredningen angående vissa frågor rörande rationaliseringsverksamheten inom den statliga förvaltningen skyndsamt kommer till stånd samt att vid densamma beaktas vad i motionerna anförts.

I fråga om motiveringen för ifrågavarande yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 374.

Utskottet. Vad först angår frågan om avlöningsanslaget till statens organisationsnämnd för nästa budgetår har Kungl. Maj:ts förslag i detta hänseende inte givit utskottet anledning till erinran. Utskottet tillstyrker alltså ifrågavarande förslag.

Under erinran om att det av 1949 års rationaliseringsutredning år 1950 framlagda betänkandet om effektivisering av rationaliseringsverksamheten inom statsförvaltningen endast i begränsad omfattning föranlett ställningsstagande av Kungl. Maj:t har föredragande departementschefen förklarat sig ha för avsikt att taga dessa frågor, innefattande jämväl en översyn av organisationsnämndens organisation, under övervägande. Utskottet vill i anslutning härtill framhålla, att det enligt utskottets mening är önskvärt, att de återstående rationaliseringsfrågorna snarast möjligt upptages till prövning med beaktande av olika på bedömningen inverkan omständigheter. Härvid torde även den i motionerna I: 207 och II: 374 berörda principfrågan om en samordning av rationaliseringsverksamheten komma under övervägande. Utskottet föreslår att riksdagen i anledning av nämnda motioner ger Kungl. Maj:t tillkänna vad utskottet sålunda anför.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens organisationsnämnd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	69 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	30 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.....	1 067 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	125 000

Summa kronor 1 291 800

b) till *Statens organisationsnämnd*: *Avlöningar* för budgetåret 1956/57 anvisa ett förslagsanslag av 1 291 800 kronor;

II) att riksdagen må i anledning av motionerna I: 207 och II: 374 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet anfört beträffande rationaliseringsfrågornas fortsatta behandling.

5:o) **Valutakontoret: Avlöningar. Valutakontoret: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 under sjunde huvudtiteln (punkterna 34 och 35) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, dels till Valutakontoret: Avlöningar för budgetåret 1956/57 beräkna ett förslagsanslag av 1 075 000 kronor, dels ock till Valutakontoret: Omkostnader för nämnda budgetår beräkna ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i propositionen nr 78, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 17 februari 1956, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1956/57 under sjunde huvudtiteln anvisa *dels* till Valutakontoret: Avlöningar ett förslagsanslag av 1 075 000 kronor, *dels ock* till Valutakontoret: Omkostnader ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

Ifrågavarande båda anslag är i gällande riksstat uppförda med 1 175 000 kronor och 150 000 kronor respektive.

Orsaken till att nämnda anslag i årets statsverksproposition upptagits med allenast preliminärt beräknade belopp var, att fullmäktige i riksbanken framlagt ett förslag till ändrad organisation för handhavandet av valuta-regleringen, innebärande bland annat, att riksbanken skulle övertaga handläggningen av valutafrågorna. Till detta förslag hade vid tiden för färdigställandet av statsverkspropositionen slutlig ställning ännu icke kunnat tagas.

I anslutning till nu omförmälda organisationsförslag har bankofullmäktige hemställt om en allmän översyn av gällande valutalagstiftning i avsikt att anpassa denna till numera rådande förhållanden.

Vidare har *valutakontorets styrelse* i särskild skrivelse framlagt förslag till beräkning av valutakontorets medelsbehov för budgetåret 1956/57 vid oförändrad organisation. Styrelsen erinrar härvid om att utgifterna för avlöningar till valutakontorets personal under budgetåret 1954/55 uppgick till nära 1 188 000 kronor. Då avlöningskostnaderna vid tiden för skrivelsens avlåtande uppgick till nära 98 000 kronor för månad, kunde de vid oförändrad belastning beräknas till cirka 1 175 000 kronor för hela budgetåret 1955/56. Till avlöningar har, som förut nämnts, för innevarande budgetår anvisats ett anslag av nämnda belopp. Möjligen torde arbetsuppgifterna under budgetåret 1956/57 icke komma att erfordra en lika stor personal som den nuvarande. Styrelsen finner därför lämpligt att vid anslagsberäkningen för sistnämnda budgetår räkna med ett till 1 075 000 kronor minskat belopp.

Valutakontorets omkostnader utgjorde under budgetåret 1954/55 nära 171 000 kronor. För nästkommande budgetår beräknar styrelsen samma belopp, 150 000 kronor, som anvisats för det nu löpande.

Departementschefen har anfört:

»Vid anmälan för Kungl. Maj:t den 27 januari 1956 av fråga rörande fortsatt giltighet av valutalagen uttalade jag, att jag hade för avsikt att inom den närmaste tiden begära Kungl. Maj:ts bemyndigande att tillkalla en särskild utredning med uppdrag att verkställa en översyn av gällande valutalagstiftning. Ett ställningstagande till de av bankofullmäktige aktualiserade organisatoriska frågorna borde därför anstå i avvaktan på resultatet av nämnda översyn.

Med hänsyn till den ståndpunkt jag sålunda intagit förordar jag, att medel till bestridande av kostnaderna för valutakontorets verksamhet under budgetåret 1956/57 liksom för tidigare år anvisas över riksstatens sjunde huvudtitel. De förslag till beräkning av medelsbehovet som framlagts av valutakontorets styrelse föranleder ingen erinran från min sida. För valutakontorets avlöningar torde sålunda böra beräknas ett belopp av 1 075 000 (— 100 000) kronor och för dess omkostnader ett oförändrat belopp av 150 000 kronor.»

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1956/57 anvisa

a) till *Valutakontoret*: *Avlöningar* ett förslagsanslag av 1 075 000 kronor;

b) till *Valutakontoret*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

6:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 under sjunde huvudtiteln (punkt 78, s. 118) föreslagit riksdagen att till Kommittéer och utredningar genom sakkunniga för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 800 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 700 000 kronor.

Vid ingången av nu löpande budgetår disponerades å anslaget — inberäknat en reservation från föregående budgetår av i runt tal 120 000 kronor — ett belopp av omkring 820 000 kronor. Härav har cirka 750 000 kronor beräknats komma att förbrukas under året genom redan nu verksamma kommittéer och utredningar. Med samma utgångspunkt har för nästa budgetår beräknats en medelsåtgång av storleksordningen 650 000 å 700 000 kronor.

Departementschefen har i detta sammanhang anmält sin avsikt att begära Kungl. Maj:ts bemyndigande att igångsätta vissa ytterligare utredningar, bland annat angående valutalagstiftningens utformning, vissa samordningsfrågor m. m. inom statistikväsendet samt vissa frågor rörande rationaliseringsverksamheten inom den statliga förvaltningen. Dessa nya utredningar har bedömts komma att draga icke obetydliga kostnader. Med hänsyn härtill och då vissa marginaler ansetts böra finnas för nu oförutsedda utredningsbehov, har departementschefen funnit en höjning av förevarande anslag med 100 000 kronor vara ofrånkomlig.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1956/57 under sjunde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 800 000 kronor.

Stockholm den 23 mars 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 63.